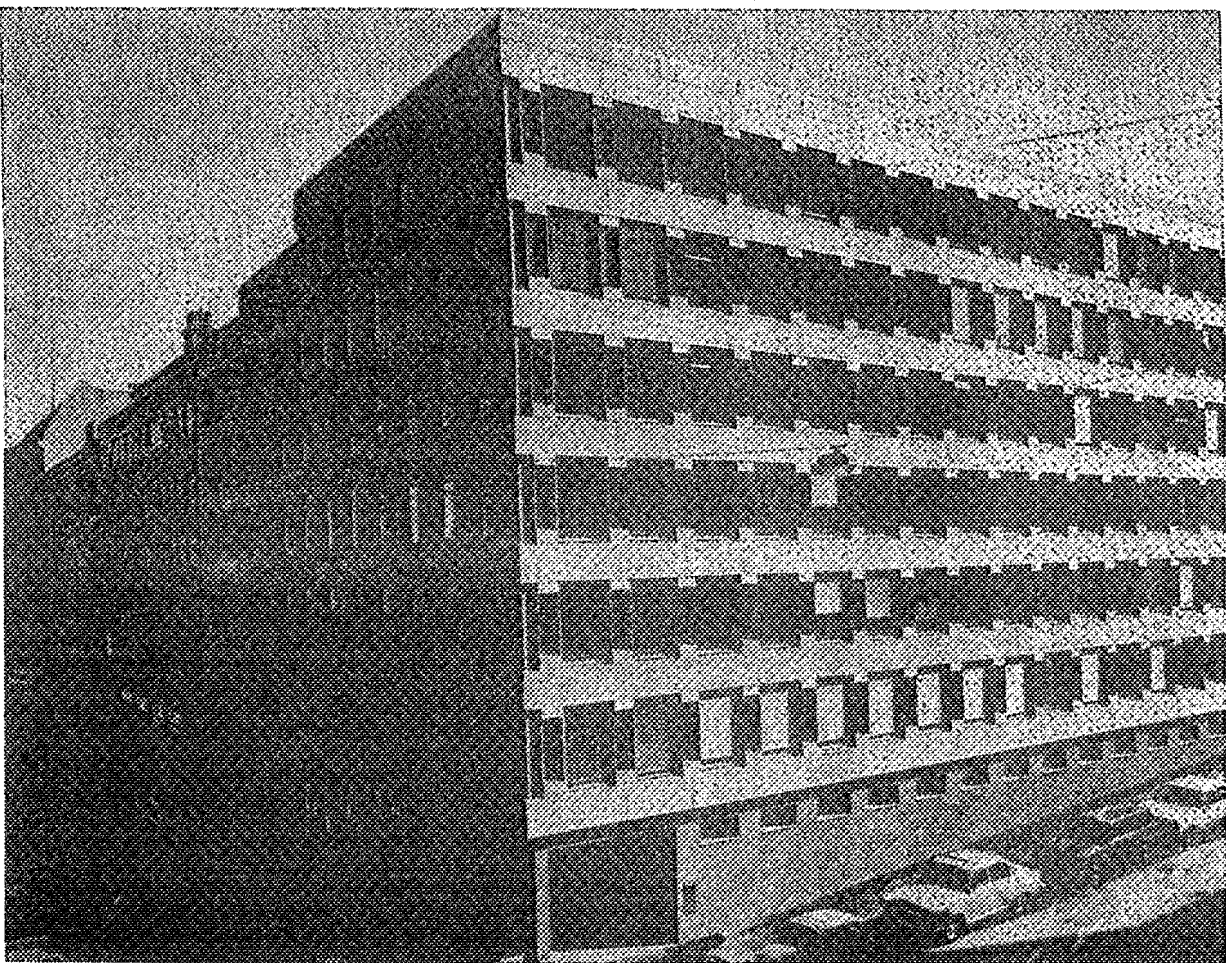

1975/76

Innhold

Handelsakademiet	3
Handelsakademiets målsetting	4
Hvem kan få utdanning ved Handelsakademiet?	4
Praktiske opplysninger	5
Studiets praktiske gjennomføring	6
Timefordeling	7
Fagkresoversikt	8
Videregående studier i USA	10
Beskrivelse av de enkelte fag	10
Bedriftsøkonomi/regnskap/finansiering	11
Elektronisk databehandling	13
Langtidsplanlegging	13
Markedsføring	14
Matematikk	17
Næringsøkonomi/oljesøkonomi	18
Operasjonsanalyse	18
Organisasjon og administrasjon	19
Rettslære	20
Sosialøkonomi	20
Statistikk	21
Systemanalyse	21
Engelsk/Tysk	22
Hovedoppgave	22
Handelsøkonomisk Studentforening ..	24
Handelsøkonomenes forening	24
Eksamensordning	25
Konsentrert faglitteraturoversikt	26
Søknadsskjema	32

Studiesenteret Apollonia.

Handelsakademiet

Handelsakademiet ble startet i 1967 og tar sikte på et studentantall på maksimalt 400-500. Med dette begrensede studentantall er det mulig å danne et aktivt studentmiljø og å tilby forelesninger med høy faglig standard.

Handelsakademiet er organisert som et aksjeselskap og drives på «non profit»-basis.

Handelsøkonomstudiet som her presenteres, blir løpende tilpasset de krav næringslivet og den offentlige forvaltning stiller til en høyere økonomisk-administrativ utdannelse.

Studiedirektør dr. Ivar Kristianslund er hovedansvarlig for det faglige og administrative opplegg ved Handelsakademiet og er den øverste daglige leder.

Handelsakademiets faglige råd er et rådgivende organ for Studiedirektøren og står sentralt i utformingen av retningsslinjene for undervisningen, fagkrets og pensum

Rådet består i studieåret 1974-75 av:
Sivilingeniør Hans Jakob Vik
(formann).
Siviløkonom Per Christensen.

Siviløkonom Odd Thomassen,
Reg. revisor A. Wolff-Skjelbred,
Siviløkonom Per Ivar Aabyholm.

I Rådet møter dessuten representanter for Handelsøkonomisk Studentertforening, Det faglige studentråd og Handelsøkonomenes Forening. Studiedirektøren møter også i Det faglige råd.

De ønskes velkommen som student ved Handelsakademiet.

Handelsakademiet målsetting

Hvem kan få utdanning ved Handelsakademiet?

Praktiske opplysninger

Hensikten med Handelsakademiet er å tilby høyskoleutdanning innen det økonomisk-administrative fagområde. Handelsakademiet studietilbud omfatter Handelsøkonomstudiet (Det 3-årige økonomisk-administrative høgskolestudiet) og Handelskandidatstudiet (Det 2-årige økonomisk-administrative kveldsstudiet). Dessuten drives kursvirksomhet.

Denne planen gir en omtale av Handelsøkonomstudiet. Handelskandidatstudiet er beskrevet i en egen studieplan.

Utdannelsen ved Handelsakademiet tar sikte på å gi studentene teoretiske kunnskaper og øvelser i selvstendige analyser som kvalifiserer kandidatene til å kunne konkurrere om lederstillinger i næringslivet.

Handelsakademiet ser det som et mål å rekruttere sine forelesere fra aktivt bedriftsmiljø og offentlig administrasjon slik at de ulike fagområdene kan bli presentert i relasjon til praksis.

Handelsøkonomstudiet tar sikte på ungdom som vil satse på et høyere bedriftsøkonomisk studium etter artium, økonomisk gymnas eller tilsvarende utdanning

- personer som i sitt faste arbeid får behov for å gjennomføre en økonomisk-administrativ videreutdanning basert på et høgskolestudium for derigjennom å kvalifisere seg for ledende stillinger.

Handelskandidatstudiet er beregnet på

- personer med en god almenutdanning, artium, økonomisk gymnas eller tilsvarende, som ved siden av sitt faste arbeid får behov for å gjennomføre en økonomisk-administrativ høyskoleutdanning for å kvalifisere seg for ledende stillinger.

Kursvirksomheten er beregnet på

- forskjellige grupper av personer, bl. a. på de som er interessert i Handelskandidatstudiet, men vil prøve seg på et mer begrenset kveldsstudium til å begynne med. Disse har anledning til å bygge på kursene og gå videre senere.

Det er et begrenset antall studenter som kan tas opp, og søkerne vil bli vurdert i den rekkefølge de melder seg.

Handelsakademiet undervisning foregår i nye moderne lokaler i studisenteret Apollonia, Kronprinsensgt. 9. Administrasjonen, studentkontor og grupperom er i Hansteensgt. 12.

Søknadsskjema er vedlagt studieplanen, men vil også bli tilsendt ved henvendelse til kontoret, telefon (02) 44 16 90 eller (02) 44 21 21.

Studieåret består av et høstsemester og et våstsemester.

Høstsemesterets varighet: ca. 1. sept. til ca. 20. des.

Våstsemesterets varighet: ca. 10. jan. til ca. 15. juni.

Forkurs arrangeres i annen halvdel av august (se neste side).

Semesteravgiften er for tiden kr. 3000, eksamensavgiften inkludert. Semesteravgiften betales forskuddsvis.

I henhold til lov av 6. mars 1970 om tilskudd til private skoler, er studentene ved Handelsakademiet innvilget statsstøtte som siste år utgjorde ca. 50 % av semesteravgiften.

Enhver innmelding er bindende pr. 15. august, såfremt Handelsakademiet ikke før denne dato mottar skriftlig

beskjed om at innmeldingen er trukket tilbake. Innmeldingen binder studenten for et studieår av gangen.

Studentene har anledning til å melde seg ut etter 2. eller 4. semester dersom skriftlig meddelelse gis senest 1 måned før henholdsvis 3. og 5. semester begynner.

Man forbeholder seg rett til å foreta forandringer i studieopplegg og semesteravgift.

Studiets praktiske gjennomføring

Ved begynnelsen av hvert studieår vil det bli holdt orienterende møter om studiet for de nye studenter. I tillegg vil Handelsakademiets studie- direktør og øvrige ansatte kunne gi informasjon.

For de av studentene som ikke har tilfredsstillende bakgrunn i matematikk/regnskap vil det bli arrangert for- kurs ved studiets begynnelse.

Undervisningen er lagt opp slik at det i første del vil bli gitt opplæring i de metoder og begreper som er nødven- dige, mens senere deler av studiet vil konsentreres mer om anvendelse av begrepsapparatet til forskjellige ana- lyser. En forutsetning for et vellykket resultat er at dette begrepsapparat innlæres tidlig i studiet, f. eks. gjen- nom fagene matematikk, statistikk og bedriftsøkonomi. Erfaringer viser at nye studenter ikke alltid har tilstrek- kelig trening i å tenke klart og konsist og i å uttrykke seg skriftlig og muntlig. Det anbefales derfor at studentene på egen hånd, tidlig i studiet, leser en lærebok i logikk, f. eks. av de som nyttes ved det forberedende studium ved Universitetet. Ved eksamen kan den skriftlige fremstillingsevne bli av- gjørende.

Pensum i de enkelte fag vil bli opp- gitt av de enkelte faglærere, og det vil hovedsakelig knytte seg til den littera- tur som er innatt i «Konsentrert fag- litteraturoversikt». «Eksamensordning» viser hvordan eksamen vil bli avviklet. De oppgaver som vil bli gitt vil knytte seg til det pensum som er gjennom- gått i tiden siden forrige eksamen, hvis det er avholdt eksamen i faget tidligere. De hyppige eksamener er innlagt for at studentene i en viss ut- strekning kan gjøre seg ferdig med pensum etterhvert. Det er likevel ikke til å unngå at senere eksamensopp- gaver vil bygge på pensum fra tid- ligere år. Selv om eksamensoppgavene vil bygge på pensum, vil det spesielt i de analytiske fag bli gitt oppgaver som refererer til aktuelle problemstil- linger. Her vil det i større grad bli lagt vekt på evnen til å benytte det inn- lærte begrepsapparat til å kunne re- sonnere seg frem til en løsning.

Timefordeling

FAG	1. år		2. år		3. år	
	1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
Bedriftsøkonomi/ regnskap/finansiering	a) I b) 4 tim.	I 4 tim.	II 4 tim.	II 4. tim	III 3 tim.	III 4 tim.
Elektronisk databehandling (EDB)	4 tim.					
Langtidsplanlegging					3 tim.	3 tim.
Markedsføring			I 4 tim.	II 4 tim.	III 4 tim.	III 4 tim.
Matematikk	4 tim.	4 tim.				
Næringsøkonomi/ oljekonomi			I 4 tim.	II 4 tim.	3 tim.	3 tim.
Operasjonsanalyse			I 4 tim.	II 4 tim.		
Organisasjon og administrasjon				I 4 tim.	II 4 tim.	II 2 tim.
Rettslære	I 2. tim	I 2 tim.	II 4 tim.			
Sosialøkonomi		I 3 tim.		II 3 tim.	II 3 tim.	
Statistikk	I 2 tim.	I 3 tim.	II 3 tim.	II 3 tim.		
Systemanalyse						3 tim.
Engelsk/Tysk		2 tim.	2 tim.	2 tim.		
Hovedoppgave- veiledning					1 tim.	1 tim.
SUM timer	16 tim.	18 tim.	21 tim.	24 tim.	21 tim.	20 tim.
Antall fag	5	6	6	7	6	6
Antall eksamener	1	5	3	6	1	6

a) Hva fagene dekker, se side 10 og flg.

b) Timer pr. uke.

Fagkretsoversikt

Studiet på Handelsakademiet omfatter følgende fag:

Fag	Hva fagene dekker. Kort oversikt:
BEDRIFTSØKONOMI/REGNSKAP/ FINANSIERING	I Kostnadsteori, kalkulasjon, industriregnskap, regnskapsvurdering og regnskapsanalyse. II Aksje-teori, årsregnskap (aksjeloven), selskapsoppbygging, fusjon, investeringsteori og finansiering. III Budsjettering, konsernregnskap, kontroll/revisjon og skattemessige forhold. Cases.
ELEKTRONISK DATABEHANDLING (EDB)	Introduksjon til EDB. Programmering.
LANGTIDSPLANLEGGING	Organisering av LTP-arbeidet. Systematikken i integrert planlegging. Innholdet i en langtidsplan.
MARKEDSFØRING	I Moderne Markedsføring. II Spesialområder. III Spesialområder/Markedsføring i praksis.
MATEMATIKK	Differensial- og integralregning. Elastisering og determinanttegning.
NÆRINGSØKONOMI/ OLJEØKONOMI	Strukturen i norsk næringsliv. Økonomisk politikk.
OPERASJONSANALYSE	I Metoder for løsning av deterministiske problemer. II Metoder for løsning av stokastiske problemer.

Fag	Hva fagene dekker. Kort oversikt:
ORGANISASJON OG ADMINISTRASJON	I Bedriftslære og personalforvaltning. Forholdet organisasjon/individ. II Organisasjonsteori. Administrative teknikker. Lederutvikling. Organisasjonsutvikling.
RETTSLÆRE	I Kjøpsrett. Kommisjons- og agenturlovgivning. Internasjonal privatrett. Tvangsfullbyrdelse. II Handelsrett (privatrett og utvalgte emner fra offentlig rett). Skatterett. Selskapsrett. Markedsføring. Pris- og konkurranserett.
SOSIALØKONOMI	I Innføring i mikroøkonomi. II Makroøkonomiske emner.
STATISTIKK	I Observasjonsmaterialet, sannsynlighetsteori, utvalgsteori og estimering. II Hypoteseprøving, regresjon, variansanalyse, tidsrekker, indekstall, økonometri.
SYSTEMANALYSE	Informasjonssystemer. Systemutvikling, faser og metoder.
ENGELSK OG TYSK	Konversasjon basert på aktuelle samfunnsøkonomiske og politiske emner fra de to land.

Videregående studier i USA

Beskrivelse av de enkelte fag

Handelsakademiet har opprettet kontakt med flere universiteter i USA. Handelsøkonomer med høy faglig standard kan fortsette sine studier frem til en Master of Business Administration Degree. Dette kan gi kandidaten adgang til også å benytte siviløkonomtittelen. Handelsakademiet legger meget stor vekt på å videreutvikle denne kontakt med utenlandske læresteder, og man har derfor opprettet en stipendieordning for kvalifiserte søkere.

Ved Arizona State University, University of Arizona og University of Houston får Handelsøkonomer etter avtale «advanced status» på like linje med kandidater som er uteksaminert fra andre europeiske handelshøyskoler. Handelsøkonomer kan således fullføre et MBA studium på ett år.

I inneværende studieår er det Handelsøkonomer ved Arizona State University og ved University of Houston.

På de følgende sider vil det bli gitt en kortfattet redegjørelse for hva forelesningene dekker i de forskjellige fag.

Hensikten med beskrivelsen er å gi studentene et innblikk i målsettingen for de enkelte fag og de emner det vil bli undervist i.

Som en følge av fagenes uensartethet er det tatt sikte på å gi hvert fag en så individuell beskrivelse som mulig. De fleste fag dekker idag så mange «delområder» at det undervisningsmessig har vært nødvendig å dele opp fagene i I, II, osv.

I forbindelse med undervisningen vil det bli gitt cases til løsning – og det anbefales at man legger stor vekt på å løse disse på beste måte. Bare ved selv å arbeide seg gjennom problemområdene kan man oppnå gode kunnskaper i fagene.

Bedriftsøkonomi/regnskap/finansiering

Bedriftsøkonomi er læren om de faktorer og forhold i det økonomiske liv som virker inn på den enkelte bedrift.

I bedriftsøkonomien tas opp de økonomiske problemer, så vel interne som eksterne, som oppstår for bedriftsledelsen. Man forsøker på grunnlag av de foreliggende opplysninger å komme med forslag til optimale løsninger. Det første skritt er å foreta en situasjonsbedømmelse, deretter foreta en analyse for så tilslutt å komme med alternative forslag til løsning. Det kan bli såvel teoretiske som praktiske vurderinger man legger til grunn. Den rivende utvikling som har funnet sted de siste ti-år, viser hvor sterkt behovet er for analysemetoder.

Det er vårt mål å la studentene få en innføring i hvordan de teoretiske metoder anvendes i praksis, og hvilke resultater som kan oppnås.

Fagområdet er valgt inndelt i tre hovedgrupper, bedriftsøkonomi I–III. Nedenfor er de sentrale emner innen gruppene satt opp.

Bedriftsøkonomi I gir en innføring i grunnteorien og gjennomgår de vanligste metoder for løsning av enklere problemer. Studenten vil deretter måtte se de enkelte områder i sammenheng, og etter hvert bli nødt til å sette opp sine forutsetninger for å komme frem til en totalanalyse. Etter første år bør en student kunne foreta en grundig analyse av en bedrifts regnskap basert på foreliggende data og relevante forutsetninger. Forelesningene omfatter følgende områder:

1. Kostnadsteori
2. Kalkulasjon
3. Industriregnskap
4. Regnskapsvurdering
5. Regnskapsanalyse

Bedriftsøkonomi I omfatter et meget stort fagområde og forelesningene gir kun en innføring. Det forutsettes at studentene arbeider med stoffet på egen hånd i nødvendig utstrekning. Det må kunne karakteriseres som et modningfag og vil uten tvil være tidkrevende første halvår.

Elektronisk databehandling (EDB)

Langtidsplanlegging

Bedriftsøkonomi II forutsetter at man behersker de områder som dekkes av bedriftsøkonomi I. Man vil her ta for seg de hovedområder som til enhver tid er i forgrunnen i dagens samfunn, og målsettingen er å vise samspillet mellom de ulike faktorer, hvordan disse påvirker hverandre.

Desuten vil man gå inn på den enkelte bedrifts strategi i de ulike situasjoner. Man fjerner seg mer fra de rent kvantitative metoder, og tvinges til å ta de nødvendige forutsetninger for å kunne sette opp den endelige modell. Det forutsettes her at studentene får et gruppearbeid (som strekker seg over ett år) med sterk tilknytning til den eksisterende samfunnsituasjon.

Den delen av skatteretten som påvirker bedriftenes strategi vil her bli trukket inn, og studentene vil få en innføring i praktisk økonomisk strategil belyst ved aktuelle eksempler.

Bedriftsøkonomi III behandler de store selskapers situasjon. Man foretar såvel interne som eksterne analyser og går i sterk grad inn på bedriftens strategi.

Det blir forelest i følgende emner i høstsemesteret:

1. Budsjettering
2. Konsern-regnskap
3. Kontroll/revisjon
4. Skattemessige forhold

I vårsemesteret vil det bli gitt cases fra disse emner som skal løses i grupper under veiledning av faglærere.

Målsettingen med faget er å gi studentene en innføring i EDB samt ved praktiske øvelser å fremme forståelsen for hva EDB kan benyttes til.

Det vil bli redegjort for grunnbegrepene i databehandlingen og gitt en kort introduksjon i hvordan et moderne EDB-anlegg virker.

Hoveddelen i faget er programmering. Gjennom forelesninger og praktiske øvelser tar man sikte på å sette studentene istand til selv å programmere i et problemorientert språk.

Langtidsplanlegging (LTP) er et forholdsvis nytt fagområde med stadig voksende utbredelse i næringsliv og forvaltning. Det er et hjelpemiddel for bedriftsledelsen til å få kvantifisert bedriftens fremtidige utvikling for salg, produksjon og organisasjon for å få kartlagt så nøyaktig som mulig de fremtidige virkninger av dagens beslutningsalternativer. Gjennom aktivisering av ulike grupper medarbeidere utvikles en integrert og langsiktig ramme for å gjøre de daglige beslutninger mer fremtidsrettede.

Forelesningene vil gi en innføring i formål, innhold og organisering av LTP-arbeidet, systematikken i integrert planlegging og oppsetting av en langtidsplan. Det tas sikte på å få belyst selve planleggingsprosedyren, prognosearbeidet, organiseringen av LTP-arbeidet samt den nytte bedriftsledelsen kan ha av å planlegge på lang sikt. Det legges vekt på å gi studentene et innblikk i hele strategiprosedyren, motivene bak bedriftens strategioverveielser, og at strategi omfatter alle aktiviteter i bedriften fra de konkurransemessige tiltak og utvikling av bedriftens ressurser til utnyttelsen av ressursene ved drift og investeringer.

- Følgende områder blir behandlet:
1. Aksje-teori
 2. Årsregnskapet
 3. Selskapsoppbygning – fusjon
 4. Investeringsteori
- Aksjeloven
Skatteloven
Finansiering

Markedsføring

Begrepet markedsføring dekker samtlige tiltak som settes inn for å få varer og tjenester fra produsent og ut til forbrukere. I alle ledd på denne linjen (produsent, grossist, detaljist) vil de som skal ta beslutninger, stå overfor en rekke sentrale problemer: Hvilke varer skal vi selge? – Hvem skal vi selge til? – Hvor skal vi selge? – Til hvilken pris skal vi selge?

Undervisningen i markedsføring tar sikte på å gi studentene grunnleggende kunnskaper om moderne markedsføring, dens midler og metoder. Den gjøres mest mulig problemorientert for å utvikle studentenes evner til skriftlig og muntlig formulering. Primært angripes faget med tanke på bedriftsledelsens behov, men det er også naturlig å ta med seg samfunnsmessige målsettinger og deres betydning for markedsføringen.

Markedsføring I

Forelesningene skal gi studentene en oversikt over de sentrale arbeidsoppgaver og problemstillinger som bedrifter står over i sin markedsføringsfunksjon. Viktige emner er bedriften og omverdenen, arbeidsbetingelser og systemer i markedsføringen, forbrukeradferd, markedssegmentering og produktplanlegging. Videre vil forelesningene ta for seg distribusjonskanalene, markedskommunikasjon og salgsgorganisasjon, samt planlegging, kontroll og etterprøving.

Det vil bli gjennomgått cases hentet fra både norske og utenlandske bedrifter. Betydelig vekt legges på markedsundersøkelser, produktutviklingspolitikk og de operative mål i markedsføring. Man vil kombinere teoretisk og praktisk stoff for å lære studentene til raskt å finne de vesentlige punkter i en stoffmengde, å identifisere og angripe problemene, samt ta beslutninger.

Markedsføring II

Forelesningene vil ta for seg utvalgte spesialområder innen faget markedsføring, og kombinere disse med større cases. Man vil søke en rimelig fordeling mellom dagsaktuelt og framtidsrettet stoff, og gjennom selvstendige arbeider gi studentene erfaringer i operasjonelle løsningers begrensninger. De sentrale emner blir markedsgeografi, fysisk distribusjon og transportøkonomi, samt industriell markedsføring.

Undervisningen i markedsgeografi tar sikte på å gi en systematisk beskrivelse av viktige geografiske og økonomiske forhold i Norge. Det er særlig viktig for studentene å bli fortrolig med det statistiske materialet som allerede foreligger, og å få en oversikt over norske markeder og norsk økonomi i regional forstand.

Markedsføring omfatter også den fysiske distribusjon av varene. Planlegging, styring og kontroll av den fysiske distribusjon krever kjennskap til sammenhengen mellom ulike transportmåter, bruk av distribusjonslagre og samarbeid mellom de forskjellige mellomledd. Den totale transport-

økonomi, forskjellige kombinasjoner av transportmidler og lagerfunksjoner vil bli gjennomgått og diskutert.

Industriell markedsføring har utviklet seg til å bli en spesiell form for markedsføring. Undervisningen i dette emnet vil ta for seg de spesielle krav som stilles på bedriftsvaremarkedet. Man vil vurdere de enkelte bedriftenes organisasjonsmessige, økonomiske og tekniske forutsetninger, samt gjennomgå de virkemidler som benyttes i industriell markedsføring.

Markedsføring III

Forelesningene tar sikte på en ny gjennomgang av hele fagområdet, der det vil bli lagt vekt på å se markedsføringen i større sammenheng, samt å se på mulighetene for å integrere de ulike markedsføringsaktivitetene bedre. Man vil søke en forståelse for at problemer kan løses fra en rekke synsvinkler, at man behøver en tolerant og kritisk holdning i markedsføringsarbeidet, samt konsekvensene av personlige, selvstendige standpunkter i arbeidet.

Stigende levestandard, nye produktionsprosesser og derav følgende massesalg har ført til at samfunnsmessige aspekter i dag står i sentrum for bedriftsledernes interesse. En alminnelig økning av interessene for forbrukerspørsmål følges av en økt interesse også fra det offentlige side. Konsumerisme er betegnelsen på den voksende mengde aktiviteter som myndigheter, forbrukerorganisasjoner og bedrifter har satt i verk for å hjelpe individene i rollen som forbrukere. I egne cases og spesialforelesninger vil man ta opp hvorledes bedriftene bør tilpasse seg de nye arbeidsbetingelser på en aktiv måte.

Økt varehandel, spesialisering og velstandsutvikling fører også til sterkere incitament for internasjonal markedsføring. I egne cases og forelesninger dekkes forskjellige sider ved eksportmarkedsføringen. Det legges spesiell vekt på de administrative, markedsmessige og tekniske forutsetninger for eksport.

Matematikk

Faget omfatter differensial- og integralregning, elastisitering og determinantregning. Undervisningen tar sikte på å gi matematikkunnskaper som er nødvendig for en tilfredsstillende gjennomgåelse og forståelse av bedriftsøkonomi, sosialøkonomi, operasjonsanalyse og statistikk.

Funksjoner. Ligningen for en rett linje. Parabel. Likesidet hyppelbel. Sirkel. Eksponentialfunksjonen. Trigonometriske funksjoner. Funksjons-funksjoner.

Derivasjon. Derivasjon av: Funksjonsfunksjoner, logaritmefunksjoner, eksponentialfunksjoner. Differensialer. Høyere deriverte.

Funksjoner av flere variable. Partielle deriverte. Totale differensialer og totale deriverte. Tilvekstformelen i flere variable.

Avendelse av differensialregningen. Kontinuerlig forretning. Tilvekstformelen. Middelverdisatsen. En kurves tangent og normal. En kurves krumning. Vendepunkter. Teorien for maksimum og minimum – 1. og 2. ordens betingelse. Kostnads optimum. Vinnings optimum. Maksimum og minimum i flere variable. Assortert produksjon. Maksimering/minimering under betingelse. Lagranges metode.

Elastisitering. Relative tilvekstgrader. Regneregler for elastisiteter. Eterspørselelastisiteter. Partielle elastisiteter.

Determinantregning. Regneregler for determinanter. Løsning av lineære ligninger. Cramers regel.

Rekkeutviklinger. Den aritmetiske og geometriske rekke. Middelverdier. Summetegnet Σ . L'Hopitals regel. Ubestemte uttrykk.

Integrasjon. Det bestemte integral. Det ubestemte integral. Integrasjon ved substitusjon. Delvis integrasjon. Økonomiske tolkninger og anvendelser av integraler.

Hensikten med dette faget er å gi en oversikt over norsk næringsliv og økonomisk politikk i Norge. Faget faller naturlig i to deler. Den deskriptive delen tar sikte på å gi studentene oversikt over strukturen i våre hovednæringer og gi dem kunnskap om de rammebetingelser av institusjonell art som bl. a. staten, ved lovgivning og andre reguleringer, setter for næringslivets tilpasninger. I den problemrettede del kombineres de kunnskaper om faktiske forhold som studentene tilegner seg i den deskriptive del, med bedrifts- og sosialøkonomisk teori og metode, idet man drøfter konkrete og aktuelle problemer i norsk næringsliv og økonomi.

Spesiell vekt vil bli lagt på industrien. Man vil også behandle oljevirksheten i Nordsjøen og de endringer i norsk økonomi og næringsstruktur som følger av denne.

Innenfor alle områder av det økonomiske liv får kvantitative planleggings- og optimeringsmetoder stadig større betydning. Man kan derfor gå ut fra at studentene i praksis vil komme i kontakt med kvantitative arbeidsmetoder.

Undervisningen i faget operasjonsanalyse tar sikte på å gjøre studentene motiverte for anvendelse av kvantitative arbeidsmetoder når grunnlaget for en beslutning skal legges.

Operasjonsanalyse I
omfatter vesentlig deterministiske modeller. Innledningsvis gis en oversikt over del- og totalsystemer. Forskjellige typer av modeller presenteres. Videre gjennomgås lagerteoriens deterministiske del ved hjelp av en rekke modeller.

Deretter gis en bred innføring i lineær programmering og hvordan denne løsningsmetode kan anvendes ved ressursallokering. Til slutt i OA I foreleses over netverksplanlegging og denne teknikkens mulighet til å planlegge og styre prosjekter.

Operasjonsanalyse II

Tar sikte på å gi en innføring i køteorien og hvordan denne teori kan brukes ved bestemmelse av visse faktorer i en gitt køsituasjon. Som en videreføring av lagerteorien i OA I, foreleses her over lagerteoriens stokastiske del. Ved optimalisering der analytiske metoder er for arbeidskrevende eller ikke strekker til, anvendes simulering. Her vil det bli gitt en innføring i simuleringsteknikk og eksempler på anvendelse.

Til slutt behandles spillteoretiske situasjoner.

Organisasjon og administrasjon

Hensikten med faget er gjennom teori og praktiske treningssituasjoner (cases) å utvikle studentenes innsikt i organisasjonens virkemåte. Målsettingen er å tilføre studentene administrative ferdigheter og å gi dem grunnlag for å tilpasse seg og forstå de organisasjoner de kommer til å arbeide i.

Organisasjon I
Organisasjonsbegrepet
Administrative metoder
Administrative hjelpemidler
Personalforvaltning
Arbeidspsykologi
Organisasjonspsykologi
Sosiologi
Arbeidslivets organisasjoner
Arbeidsrett

Organisasjon II
Organisasjonsteori
Lederutvikling
Organisasjonsutvikling
«Management by Objectives»
Prosjektorganisasjon
Verdianalyse
Administrativ rasjonalisering

Rettslære

Faget rettslære gir en oversikt over det norske rettssystem med særlig vekt på de emner som i praksis er de viktigste for næringslivet. I forbindelse med undervisningen blir praktiske spørsmål og oppgaver gjennomgått. Det er av vesentlig verdi at studentene er aktive og deltar i diskusjonen.

Følgende emner behandles:

Rettslære I

Oversikt over rettssystemet
Kjøpsrett, kjøp på avbetaling, leasing, angrerfrist
Avtalerett, agentur, kommisjon
Personrett
Obligasjonsrett
Kausjonsrett
Internasjonal privatrett
Tingsrett
Panterrett
Konkurs og tvangsfullbyrdelse

Rettslære II

Arbeidsrett
Husleierett
Erstatningsrett
Familie-, arve- og skifterett
Selskapsrett
Handelsrett
Pris-, konkurranse- og markedsføringslovgivningen
Forvaltningsrett
Skatterett
Bygnings- og ekspropriasjonsrett
Statsforvaltningsrett og folkerett
Strafferett og prosess

Sosialøkonomi

Målet med undervisningen er å gi studentene innsikt i analysemetoder slik at de selv skal kunne vurdere en økonomisk situasjon og den økonomiske politikk som føres.

Sosialøkonomi I behandler den mikroøkonomiske delen og omfatter produksjons-, konsument- og markedsteori.

Sosialøkonomi II omfatter makroøkonomiske emner. Her studeres de sammenhenger som gjelder mellom nasjonalprodukt, nasjonalinntekt, privat og offentlig konsum, eksport, import og prisnivå. I noen grad vil man også drøfte kreditt og valutapolitiske emner. Innenfor de fleste av emnene vil makroøkonomiske modeller ha en sentral plass som analyseverktøy.

Eksamensoppgavene vil stort sett referere seg til aktuelle problemstillinger og i mindre grad til bestemte avsnitt i pensum. Det er derfor en forutsetning at kandidatene følger med i den aktuelle økonomisk-politiske debatt.

Statistikk

Statistikk er en metodisk hjelpviten-skap som i dag benyttes innen en rekke fagområder. Statistikken omfatter metoder for innsamling, bearbeiding og analyse av data og tolkning og presentasjon av resultatene. Statistikk er et viktig verktøy i bedriftene, og i forelesningene vil det bli lagt vekt på å gi studentene et innblikk i hvilke metoder som kan benyttes for å bedre beslutningsgrunnlaget i bedriften.

Av praktiske grunner er faget delt i Statistikk I og Statistikk II.

Statistikk I omfatter beskrivelse av observasjonsmaterialet, sannsynlighetsregning, sannsynlighetsfordelinger i en og flere variable, innføring i utvalgsteori og estimeringsteori.

Statistikk II er en videreføring og delvis utdypning av statistikk I og omfatter hypoteseprøving, simpel og multippel regresjon og korrelasjon, variansanalyse, tidsrekker, indekstall og en kort innføring i økonometri.

Systemanalyse

Hensikten med faget er å gi et innblikk i moderne EDB-baserte informasjonssystemer og konstruksjoner av disse. Hvilke krav skal man stille til et informasjonssystem og hvordan kan disse krav tilfredsstilles ved systemutvikling?

Videre går man inn på faser og metoder i systemeringsarbeidet.

Engelsk/Tysk

Hovedoppgave

Malet er å gi studentene den nødvendige beherskelse av vanlig tysk eller engelsk dagligtale, så man effektivt kan delta i samtaler på det fremmede språk på kontoret, på reiser, konferanser, messer etc.

Ordforråd og språkbehandling oppøves ved lesing og oversettelser av merkantilt stoff. Ved disse øvelser gjennomgås grammatikk og språklære i nødvendig utstrekning. Senere leses en del tekster om daglig liv og samfunnsforholdene i England og Tyskland. Øvelsene i konversasjon bygger på disse tekster. Likeledes holder studentene små foredrag og kåserier om selvvalgte emner på angjeldende språk.

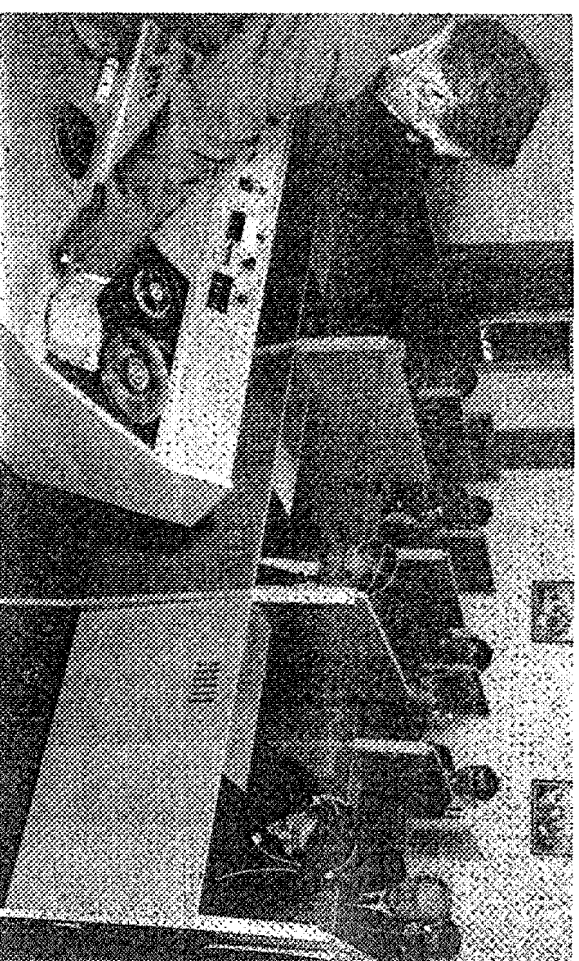
Eksamen i språkene er muntlig.

Studentene kan ta eksamen i begge språk om de ønsker det. Et av språkene er obligatorisk.

I siste studieår skriver studentene en hovedoppgave. Hver student velger selv hvilket fag han vil skrive hovedoppgave i. Det er tre valgmuligheter:

- 1) bedriftsøkonomi/regnskap/finansiering,
- 2) markedsføring eller
- 3) organisasjon/administrasjon.

Innen hvert av de tre nevnte fag blir det utarbeidet et antall oppgavetekster som det kan velges mellom. Studentene har også adgang til å søke om å få godkjent egne oppgavetekster.

Ordforråd og språkbehandling oppøves ved diskusjon i smågrupper med påfølgende drill-øvelser i språklaboratoriet.

Gruppearbeid.

Handelsøkonomisk Studenterforening

Studentene ved Handelsakademiet har dannet sin egen studenterforening, HS, som har til oppgave å aktivisere studentene faglig og sosialt.

HS arrangerer således foredrag, seminarer, turer og bedriftsbesøk. Det arrangeres også bodegalkvelder med viseaften, discotheque, bridgekvelder og liknende. Videre har HS et idrettslag, og gir ut intern-avisen Harselaset. Dessuten samarbeider HS med Handelsøkonomenes Forening, HØF, om utgivelsen av tidskriftet Handelsøkonomen.

HS har også samarbeid med studentforeninger ved andre læresteder i Norge for å utveksle erfaringer og meninger. Dette arbeidet foregår hovedsaklig gjennom Norges Økonomistuderendes Kontaktforum, NØK.

Generalforsamlingen i HS velger hvert år nytt styre. Medlemskontingenten i foreningen er for tiden kr. 30,- pr. år. HS gir studentene rik anledning til å praktisere organisatoriske og administrative kunnskaper som man til-egner seg i løpet av studiet.

I tillegg til HS, har man ved Handelsakademiet et Faglig Studentråd, som tar seg av saker i forbindelse med undervisning, pensum m. v.

Handelsøkonomenes forening

Uteksaminerte handelsøkonomer stiftet 26. mai 1971 sin egen forening.

Foreningens høyeste organ er generalforsamlingen, som trer sammen hvert år i april, da også nye representanter til styret blir valgt.

Foreningens formål er å samle handelsøkonomene om felles faglige og økonomiske interesser, delta i utviklingen av Handelsakademiet hvor foreningen har en plass i akademiets faglige råd, samt virke for samhold mellom foreningens medlemmer.

Da antallet handelsøkonomer hittil ikke er stort nok til at foreningen kan starte seminarvirksomhet på en økonomisk forsvarelig måte, er det truffet avtale med akademiet og studentforeningen om at handelsøkonomene kan delta i den seminarvirksomhet som foregår ved Handelsakademiet.

Foreningen utgir tidskriftet «Handelsøkonomen», som skal gi såvel faglig informasjon, som være kontaktoorgan for medlemmene. Dette utgis med en viss støtte fra akademiet.

Eksamensordning

F A C	Eksamen	Hva eksamen består i:
Bedriftsøkonomi/regnskap/ finansiering »	2. semester 4. » 6. »	6 timers skriftlig oppgave 7 » » 7 » »
Elektronisk databehandling (EDB)	1. semester	6 timers skriftlig oppgave
Langtidsplanlegging	6. semester	6 timers skriftlig oppgave
Markedsføring » »	3. semester 4. » 6. »	6 timers skriftlig oppgave 6 » » 6 » »
Matematikk	2. semester	6 timers skriftlig oppgave
Næringsøkonomi/oljekøkonomi	6. semester	6 timers skriftlig oppgave
Operasjonsanalyse »	3. semester 4. »	6 timers skriftlig oppgave 6 » »
Organisasjon/administrasjon »	4. semester 6 »	6 timers skriftlig oppgave 6 » »
Rettslære »	2. semester 3. »	5 timers skriftlig oppgave 5 » »
Sosialøkonomi »	2. semester 5. »	5 timers skriftlig oppgave 6 » »
Statistikk »	2. semester 4. »	5 timers skriftlig oppgave 5 » »
Systemanalyse	6. semester	5 timers skriftlig oppgave
Engelsk/Tysk	4. semester	1 muntlig prøve

Studiets hovedoppgave leveres inn i siste studieår. Tema for denne oppgaven velges etter nærmere regler fra ett av hovedlagene.

Konsentrert faglitteraturoversikt

Fagkreisen på Handelsakademiet samt pensumet i de enkelte fag er hovedsakelig bygget opp på grunnlag av den faglitteratur som er nevnt. Ved studie-årets begynnelse vil faglæreren gi en oversikt over pensum samt oppgi hvilke bøker som bør anskaffes. I de

fleste fag er det kun deler av de oppgitte bøker som er pensum – og studentene anbefales derfor ikke å gå til anskaffelse av litteraturen før faglæreren har gjennomgått pensum-listene:

Skare og Jensen: Kostnadsregnskap og bokføring i industrien.

Odd Johnsen: Bedriftsøkonomi.

Arne Kinserdal: Regnskapsanalyse.

Knut Boye: Finansielle Emner.

George A. Taylor: Managerial and

Engineering Economy.

Ths. Andenæs: Årsoppgjøret i praksis.

Ths. Andenæs: Revisjon og indre

kontroll.

T. Kjeldsberg: Programmet revisjon.

T. Kjeldsberg: Intern kontroll.

Cyril Dean: Effektiv Styling Gjennom

Budsjettering.

R. Brandinger: EDB – Datamaskin.

L. H. Skare: Automatisk Database-

handling.

Sten Kallin: Fortran.

ELEKTRONISK DATABASEHANDLING
(EDB)

LANGTIDSPLANLEGGING

MARKEDSFØRING

H. Igor Ansoff: Corporate Strategy. Ringbakk m. fl.: Ledelse med plan.

Generell litteratur:

Philip Kotler: Marketing Management.

E. Jerome McCarthy: Basic Marketing.

L. Holbæk Hansen: Markedsføring.

L. Holbæk Hansen: Metoder og

modeller i markedsføringen.

Bind 1, 2 og 3.

Ansgar J. Pedersen: Plan og styring i

markedsføring.

Milton P. Brown m. fl.: Problems in

Marketing.

Bursk-Creyser: Advanced Cases in

Marketing Management.

Spesiallitteratur, bl. a.:

Arne Gausel/Gunnar K. Sletmo:

Markedsgeografi.

Hägerstrand: Urbanisering.

Yngvar Johnsen: Planlegging.

Brian Berry: Geography of Market

centers and retail distribution.

James Johnsen: Geography of whole

salings.

James Nance: A prologue to popu-

lation geography.

Norges Eksportråd: Eksportmarkeds-

føring.

Knut Sydsæter: Matematisk analyse

Bind 1.

Herdís Thoreén Amundsen: Litt deter-

minant- og matriseregning for stati-

stikere og økonomer.

MATEMATIKK

NÆRINGSØKONOMI/ OLJØKONOMI

- J. Hartmann: Industrien i Norge.*
C. K. Sletmo: Næringspolitikk.
Industridepartementet: Stortingsmelding nr. 25 (1973-74).
Stortingsmelding om industriens struktur (våren 1975).
Finansdepartementet: Stortingsmelding om ressursdisponering (våren 1975).
Diverse: Særtrykk, tidsskriftartikler, forskningsrapporter og offentlige dokumenter.

OPERASJONSANALYSE

- Jan Mossin: Operasjonsanalytiske emner.*
J. E. Berglund m. fl.: Vad är operativs analys?

ORGANISASJON OG ADMINISTRASJON

- K. Holt: Bedriftslære.*
E. H. Schein: Organisasjonspsykologi.
Kjell Inge Bjørvik: Arbeids- og lederpsykologi.
M. Scott Meyers: Hver ansatt sin egen leder.
H. M. Blegen og B. Nylehn: Organisasjonsteori.
D. Ramstrøm: Administrative prosesser.
A. Ebeltoft: Organisasjonsutvikling.
R. Knoph: Oversikt over Norges Rett.
K. Gaarder: Forelesninger over kjøp.
Villars-Dahl: Gjeldsbrevloven med kommentarer.
H. Aier: Skatterett.
C. J. Arnholm: Lærebok i avtalerett.
R. Frisch: Innledning til produksjonsteorien.
S. Danø: Industrial production Models.

SOSIALØKONOMI

STATISTIKK

SYSTEMANALYSE

ENGELSK

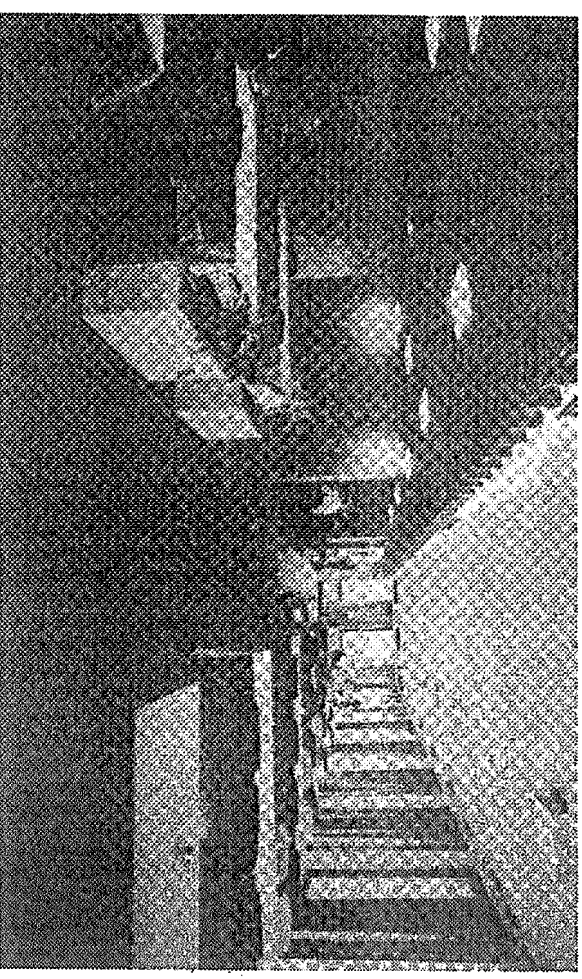
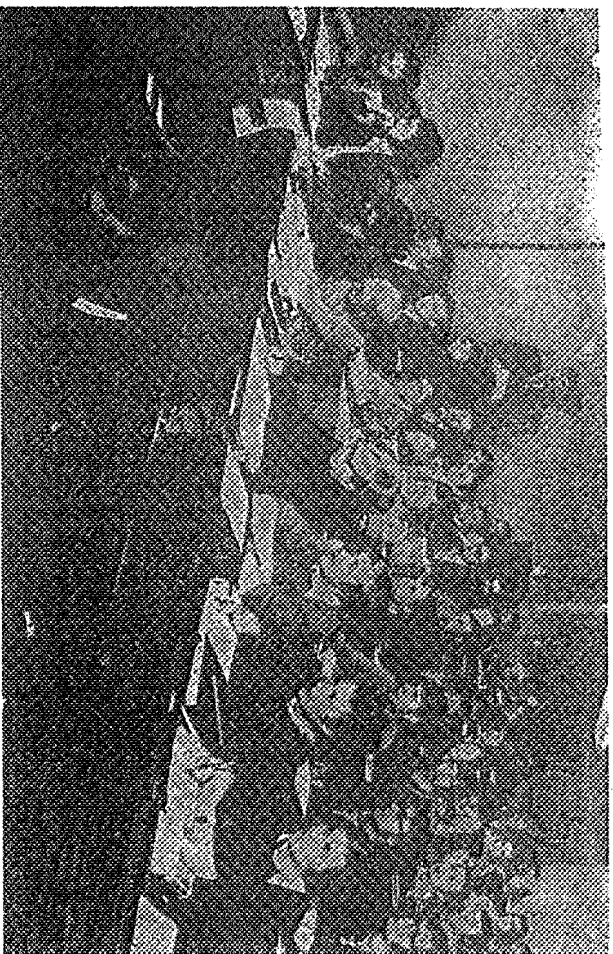
- P. Munthe: Markedsøkonomi.*
R. H. Leticich: The Price system & Resource Allocation.
F. Holte: Sosialøkonomi.
L. Johansen: Offentlig økonomikk.
L. Johansen: Teoretiske betingelser for prisstabilitet.
H. J. Kreyberg: Oversikt over Keynesmodellene.
P. Munthe: Den økonomiske sirkulasjon.
E. Petersen: Hovedtrekkene i Keynes «General Theory».
NOU: 1973 nr. 36: Om prisproblemer.

- J. E. Freund m. fl.: Elementary Business Statistics.*
M. R. Spiegel: Theory and Problems of Statistics.
Herdis Thorén Amundsen: Statistisk metodeleære. En elementær innføring.
W. G. Cochran: Sampling Techniques.
Richard C. Clelland m. fl.: Basic Statistics with Business Applications.
Herbert v. Tonageren og Janis Benko jr.: Administrativ rationalisering, ADB systemarbeide.
Bartow Dodge og Robert N. Hodgson: Management and the computer in information and control systems.
Rune Brandinger og Johannes Nærrby: ADB systemarbeide.
P. Browhead: Life in Modern Britain.
P. Browhead: Life in Modern America. English for Business. (Oxford University Press).

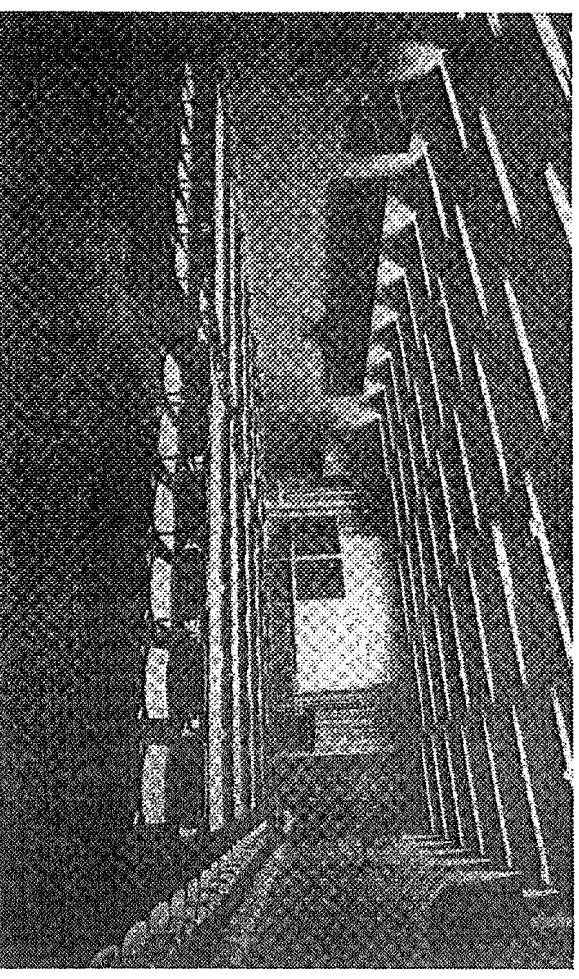
TYSK

*Eie Ericsson/Christian Eisenberg:
Handel og Wandel –
tyska för ekonomer.
S. Söndermeyer: Deutsche Sprach-
lehre für Ausländer.
C. Hildebrand: Deutsch für Kaufleute.
J. Borch-Madsen, Henry Jørgensen,
Fritz Kamp: Deutschland von heute.
Wirtschaftkunde.*

Fra en forelesning

Restauranten i Studiesenteret Apollonia.

Det store auditorium.

**HANDELS
AKADEMIET**

Hansteens gate 12 – Oslo 2

S Ø K N A D S S K J E M A

Undertegnede ønsker å studere til Handelsøkonom ved Handelsakademiet
(3-årig heldagsstudium).

Fullt navn:

Personnr. (må oppgis)

Søkerens adresse:

» telefon:

Søkeren født i: den

Utenbys søkeres adresse i Oslo:

Tidligere eksamen og praksis, (vitnesbyrd etc. vedlegges i avskrift):

.....

.....

.....

.....

Studieavgift betales av:

Søknaden skjer etter gjennomsyn av og i henhold til Studieplanen.

Sted den 19

.....
Underskrift.

KLIPP HER!

KLIPP HER!